Cena egzemplarza zł 5
łącznie z całkowitym wynagrodzeniem sprzedawcy

Wydanie B

Prenumerata poczt. zł 120
przez roznosiciela zł 130

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok V

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10—12

Niedziela, dnia 30 stycznia 1949 r.

Konto PKO „Zryw" nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto bież. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8686

Nr 29

„Wiktoria i jej huzar" w Olsztynie

Teatr im. St. Jaracza w Olsztynie, który poszczycić się może poważnymi osiągnięciami, wystawił ostatnio operetkę „Wiktoria i jej huzar" w reżyserii St. Miłskiego. W roli Wiktorii wystąpiła Elna Gistedt, w roli ambasadora — dyr. Surzyński. Orkiestrą dyrygował prof. Dąbrowski. Piękne dekoracje: Edmund i Leon Grajewscy. Na zdjęciu scena z aktu drugiego. (AK).

Więcej mięsa i tłuszczów

Doniosła uchwała Rady Ministrów

w sprawie podniesienia hodowli bydła i trzody

WARSZAWA (PAP) W dniu 28 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Dąb-Kocioła Rada powzięła uchwałę w sprawie podniesienia produkcji hodowlanej.

W celu zwiększenia stanu pogłowia trzody chlewnej i bydła rogatego i podniesienia produkcji hodowlanej oraz w celu dokonania przełomu na odcinku zaopatrzenia ludności pracującej w mięso i tłuszcze — Rada Ministrów postanawia co następuje:

1) zatwierdza się uchwałę Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1948 r. w sprawie wzmożenia produkcji zwierzęcej (akcja „h"), dotyczącą:

a. w zakresie rozszerzenia bazy paszowej:

a) zagospodarowania użytków zielonych,

b) zorganizowanie akcji budowy silosów i konserwowanie pasz,

c) wyposażenie cukrowni w urządzenia do suszenia wytłoków, zwiększenia produkcji mączek mi...nych, mięsno-kostnych rybnych i innych dla potrzeb hodowli, uruchomienia mechanicznych suszarni oraz zorganizowania dystrybucji pasz treściwych pomiędzy drobnych producentów rolnych za pośrednictwem gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłapska" i mleczarni spółdzielczych.

b. W zakresie racjonalizacji i podniesienia jakości produkcji:

a) rozbudowa fachowego aparatu instruktorskiego na odcinku doradztwa żywieniowego i hodowli trzody chlewnej,

b) utworzenia poradni żywieniowych,

c) zorganizowania kontroli mleczności bydła,

d) rozbudowy siecie lecznic i przychodni weterynaryjnych,

e) rozbudowy sieci punktów i stacji kopulacyjnych,

f) rozszerzenia zarodowej hodowli bydła i trzody chlewnej,

g) rozbudowy sieci mleczarń i zlewni spółdzielczych.

Na cele związane z podniesieniem hodowli trzody chlewnej i bydła rogatego zarówno w gospodarstwach chłopskich, jak majątków państwowych przeznacza się kwotę 4.747.000.000 zł w ramach planu inwestycyjnego oraz kwotę 1.472.000.000 zł z sum budżetowych.

2) W związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dn. 18 stycznia 1949 r. podjęta zostanie szeroka akcja kontraktowania trzody chlewnej przede wszystkim w gospodarstwach mało- i średniorolnych na następujących zasadach:

a) akcja kontraktacji objąć winna w roku 1949 — 1.000.000 sztuk trzody chlewnej,

b) w akcji kontraktacyjnej obowiązywać będą bieżące ceny płacone w poszczególnych rejonach przez Centrale Mięsne,

c) za terminowe dostawy, określone w kontraktach, wypłacane będą producentom premie w wysokości 1.000 zł od sztuki,

d) stosowane będzie zaliczkowanie zakontraktowanych sztuk w tych gospodarstwach, które wydatnie rozszerzą produkcję.

3) Dla zwiększenia produkcji hodowlanej wprowadza się system dodatkowych ulg i obniżek w podatku gruntowym:

a) zawiesza się przepisy, dotyczące zwiększonego opodatkowania gospodarstw rolnych prowadzących działy specjalne: specjalnie rozwinięte mle-

(Ciąg dalszy na stronie 2)

4-go lutego posiedzenie Sejmu

WARSZAWA (PAP). Marszałek Sejmu Ustawodawczego R. P. Władysław Kowalski wydał zarządzenie treści następującej:

„Posiedzenie Sejmu Ustawodawczego R. P. odbędzie się w dniu 4 lutego 1949 r. o godz. 10".

Powrót polskiej delegacji z Bukaresztu

WARSZAWA (PAP). W dniu 28 bm. o godz. 15.10 przybyła na dworzec główny pociąg specjalny, wiozący powracającą z Bukaresztu, po po podpisaniu polsko-rumuńskiego układu o przyjaźni i pomocy, delegacja rządowa z premierem Cyrankiewiczem i min. Modzielewskim na czele.

Uznają państwo Izrael

LONDYN (PAP). Premier Chirley podał do wiadomości, że Australia uznaje de facto i de jure rząd Izraela.

Jednocześnie premier zakomunikował że Australia poprze prośbę Izraela o przyjęcie w poczet członków ONZ.

Również Szwajcaria uznała państwo Izrael.

Koncentracja wojsk ludowych pod Nankinem

LONDYN (PAP) Agencja Reutera donosi, że odziały Kuomintangu ewakuowały Pukou położone nad Jang-Tse-Kiangiem naprzeciw Nankinu. Formacje armii ludowej pod dowództwem generała Li-Po-Czenga posunęły się naprzód o 50 kilometrów na południe w kierunku Lo-Szan oddalonego 190 kilometrów na północny wschód od Hankou.

5 dywizji wojsk ludowych koncentruje się a południe od Iczeng na północnym brzegu Jang-Tse-Kiang w odległości 50 kilometrów na wschód od Nankinu. Obserwatorzy wojskowi przypuszczają, że dywizje te przygotowują się do forsowania rzeki, celem przecięcia linii kolejowej Nankin — Szanghaj.

OSTRA DEBATA

w Radzie Bezpieczeństwa

W SPRAWIE INDONEZJI

Projekty USA i Holandii są identyczne. Znamienne oświadczenie delegata Ukrainy

NOWY JORK (PAP) Rada Bezpieczeństwa dysputowała wczoraj w dalszym ciągu nad sprawą Indonezji, a mianowicie nad projektem rezolucji wniesionej przez delegatów USA, Chin, Kuby i Norwegii. Rezolucja ta wywołała niezadowolenie przedstawicieli Indii, Egiptu i Filipin, którzy dnia 26 bm. oświadczyli, że tenor tej rezolucji jest równoznaczny z popieraniem agresji holenderskiej w stosuku do Indonezji. Jedynie delegat W. Brytanii, Cadogan poparł projekt tej rezolucji.

Delegat ukraiński, Tarasienko poddał słusznej krytyce projekt rezolucji amerykańskiej oświadczając, iż między projektem Stanów Zjednoczonych i Holandii nie ma właściwie żadnej różnicy. Zarówno Stany Zjednoczone jak i Holandia mają na celu zdławienie Republiki Indonezyjskiej i przywrócenie w Indonezji dawnych kolonialnych porządków. Delegat ukraiński podkreślił, iż zawarte w projekcie rezolucji amerykańskiej żądanie, by władze Republiki Indonezyjskiej wydały rozkaz o położeniu kresu wojnie partyzanckiej — jest całkowicie nielegalne. „Wojna partyzancka przeciwko najeźdźcom — powiedział on — jest od dawna legalnym środkiem obrony narodów przeciwko agresji najeźdźców. Tarasienko wskazał dalej, że wspomniana w rezolucji amerykańskiej „konieczność przeprowadzenia wyborów w Indonezji" jest próbą odwrócenia uwagi Rady Bezpieczeństwa i światowej opinii publicznej od sytuacji jaka powstała w Indonezji. Delegat ukraiński zdemaskował tę część rezolucji amerykańskiej, która mówi o pozostawieniu wojsk holenderskich na terytorium Republiki Indonezyjskiej jako rzekomo koniecznych dla „utrzymania prawa i porządku". Zacytował on wiadomości z prasy, opisujące barbarzyństwa wojsk holenderskich. „Delegacja ukraińska — oświadczył Tarasienko — uważa, iż projekt rezolucji amerykańskiej broni interesów agresorów holenderskich i jest wymierzony przeciwko słusznym prawom narodu indonezyjskiego".

Rokowania na wyspie Rodos

TEL-AVIV (obsł. wł.). Pertraktacje między delegacjami żydowską i egipską na wyspie Rodos toczą się nadal pod przewodnictwem dr Bunche. W ub. czwartek przeprowadził dr Bunche znowu oddzielne rozmowy z obu delegacjami. Dotyczyły one postulatu egipskiego, by Żydzi wycofali wszystkie oddziały wojskowe z obszaru pustyni Negew oraz postulatu żydowskiego, by Egipcjanie wycofali się całkowicie z terenu Palestyny. W związku z tymi pertraktacjami wezwał dr Bunche komisję mediacyjną ONZ, rezydującą w Jerozolimie, na wyspę Rodos, pragnąc w ten sposób przyśpieszyć rokowania.

30 stycznia 1945 r.

Zakopane wolne. Wojska I Armii walczą o Złotów.

Konferencja w Oslo

OSLO (obsł. wł.) W Oslo toczą się rozmowy między ministrami spraw zagranicznych krajów skandynawskich. Rozmowy te mają doprowadzić do ostatecznego porozumienia w sprawie skandynawskiego paktu obronnego, w której przed kilku dniami nie osiągnięto porozumienia na konferencji w Kopenhadze. Poza tym ministrowie skandynawscy debatują także nad planem współpracy gospodarczej państw skandynawskich. W rozmowach tych bierze również udział minister spraw zagranicznych Islandii. Korespondenci podkreślają, że przedstawiciel Islandii nie bierze udziału w rozmowach dotyczących skandynawskiego paktu obronnego. Z drugiej strony zaznaczają korespondenci, że istotnym z punktu widzenia państw zachodnich jest pytanie, czy obronny związek skandynawski zdecyduje się przystąpić do paktu północno-atlantyckiego, i przytaczają oświadczenie rzecznika Departamentu Stanu, że w razie odmowy nie otrzymają dostaw broni i sprzętu wojskowego z Ameryki...

Kilkuset Chinczyków utonęło w morzu

wskutek zderzenia dwóch statków

LONDYN (PAP). Agencja Reutera komunikuje z Szanghaju, że u ujścia rzeki Jang-Tse-Kang zderzyły się dwa chińskie statki napełnione pasażerami. Według pierwszych wiadomości, w katastrofie zatonęło kilkaset osób. Oba statki poszły po kilku minutach na dno. Na pokładzie statków znajdowało się ponad 2 tys. osób. Niewielką ilość rozbitków zdołał uratować kontrtorpedowiec australijski.

Debata w Izbie Gmin

nad zagadnieniami gospodarczymi

LONDYN (obsł. wł.) W dniu wczorajszym podjęto w Izbie Gmin 2-dniową debatę na temat odbudowy gospodarczej Europy. Dnia poprzedniego przemawiał minister skarbu, Stafford Cripps, twierdząc, że W. Brytania odzyska swą niezależność gospodarczą w r. 1952/3, w którym ma się zakończyć akcja „pomocy" amerykańskiej w ramach planu Marshalla. Osiągnięcie tego sukcesu uwarunkował min. Cripps jedynie od tego, czy W. Brytania będzie się trzymała dotychczasowej linii postępowania w dziedzinie gospodarczej. Cripps apelował do krajów zachodnio-europejskich, by spotęgowały produkcję środków żywnościowych i surowców. Mówca podkreślił również konieczność podniesienia eksportu towarów gotowych, a w szczególności do obszarów dolarowych.

Katastrofa samolotu amerykańskiego w Niemczech

BERLIN (PAP). Podczas przymusowego lądowania samolotu amerykańskiego na autostradzie w pobliżu Ludwigshafen (strefa amerykańska), ponieśli śmierć 2 żołnierze amerykańscy, a 3 zostali ciężko ranni.

Więcej mięsa i tłuszczów

(Dokończenie ze strony 1)

czarstwo, hodowle bydła i innych zwierząt użytkowych,

b) gospodarstwom rolnym prywatnym i spółdzielczym, dostarczającym w ramach normalnego obrotu handlowego według cen rynkowych oraz w ramach kontraktacji trzodą chlewną, przyznaje się ulgi w podatku gruntowym wed.ug norm, określonych w podanej niżej tablicy (tablice zamieścimy w numerze jutrzejszym).

Przy ustaleniu ulg uwzględniony będzie żywiec, dostarczany od ... 1 lutego 1949 r.

4) Celem podniesienia wzrostu pogłowia bydła rogatego przyznawane będą premie w wysokości 500. — zł w formie dodatkowej zniżki w podatku gruntowym. Z premii korzystać będą prywatne i spółdzielcze gospodarstwa rolne od każdej sztuki przychówka w wieku co najmniej 6 miesięcy, urodzonej w 1949 r. lub w 4 kwartale 1948 r.

5) Zleca się Centrali Mięsnej wprowadzenia urzędowych cen, zapewniających wysoką opłacalność produkcji zwierzęcej.

6) Dla stworzenia producentom rolnym dogodnych warunków zbytu żywca i uniezależnienia ich od elementów spekulacyjnych poleca się Centrali Mięsnej rozszerzyć sieć skupu żywca w oparciu o gminne spółdzielnie ,Samopomoc Chłopska".

7) Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Skarbu i Administracji Publicznej.

Konferencja nauczycieli RTPD

WARSZAWA (PAP). Ogólnokrajowa konferencja pedagogiczna Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie obraduje pod hasłem: „Wychowamy młode pokolenie na budowniczych Polski socjalistycznej". Tematem obrad konferencji są problemy wychowania socjalistycznego na tle wytycznych polityki oświatowej Polski Ludowej

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej i Unia zachodnio-europejska w oświetleniu prasy francuskiej

PARYŻ (PAP). Prasa paryska z ożywieniem komentuje rozpoczętą w Londynie konferencję pięciu ministrów spraw zagranicznych.

Londyński korespondent „Le Monde" podkreśla, że na największe trudności napotyka sprawa Unii zachodnio-europejskiej. W Londynie nikt nie oczekuje szybkiego osiągnięcia kompromisu.

„L'Humanité" stwierdza, że zarówno zaprojektowana Unia zachodnio-europejska jak i pakt atlantycki mają ułatwić realizację planów hegemonii amerykańskiej w Europie. Wszyscy zdają sobie sprawę, że unia europejska państw kapitalistycznych jest złudą. Akcja pięciu zmierza w rzeczywistości do wzmocnienia trustów, ujarzmiających gospodarkę Europy.

„Ce Soir" analizuje różnicę zdań między Francją a Wielką Brytanią w sprawie Unii zachodnio-europejskiej. Dziennik stwierdza, że zarówno francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, jak i Foreign Office chciały by odegrać kierowniczą rolę w koalicji zachodnio-europejskiej. Pragnąc ugruntować swoje stanowisko pierwszego agenta USA, rząd francuski, jak i angielski przedstawiły swe własne, sprzeczne plany parlamentu europejskiego.

Dotychczasowe próby uzgodnienia obu planów zakończyły się niepowodzeniem. Bevin zamierza przedłożyć oba projekty pod obrady krajów marshallowskich, gdzie ma zapewnioną przewagę nad Francją. Sprzeczności francusko - brytyjskie ujawniają się również w sprawie udziału Włoch w pakcie atlantyckim.

Nieustającym kłótniom bloku zachodniego „Ce Soir" przeciwstawia harmonijną współpracę krajów demokracji ludowej i Związku Radzieckiego. Utworzona ostatnio Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej gwarantuje równe prawa wszystkim sygnatariuszom. Z jednej strony — kończy „Ce Soir" — mamy projekty unii europejskiej, które są w rzeczywistości parawanem dla planów hegemonii, z drugiej zaś stałą współpracę, opartą na zasadach pokoju i wzajemnych korzyściach gospodarczych.

Znów katastrofa superfortecy?

LONDYN (obsl. wł.) Wczoraj panowała nad Anglią gęsta mgła. Żegluga na Tamizie stanęła całkowicie, a do Southampton nie mogły z powodu złej widzialności zawinąć wielkie statki transatlantyckie. Komunikacja na lotniskach angielskich uległa również przerwie.

Z Londynu donoszą także, że jedna z amerykańskich „superfortec", która w środę wystartowała z Dakaru (Afryka Zach.) w kierunku Londynu, nie daje o sobie żadnego znaku życia. Szlak te przeszukuje angielska ekspedycja ratunkowa.

Złodziejska szajka w państwowej garbarni w Gnieźnie

GNIEZNO (b) Na terenie państwowej garbarni „Granit" w Gnieźnie przy ul. Wrzesińskiej dokonywano od dłuższego czasu systematycznych kradzieży skór. Ginęły mianowicie kawałki twardych skór podeszwowych, pozostałe z kruponów.

Dochodzenie ujawniło, że sprawcami kradzieży byli Stanisław Bochański, zam. przy ul. Żuławy 35a, Leon Kulik, zam. przy ul. Świętokrzyskiej 1a, Kazimierz Stadelman z ul. Grzybowo 4, m. 2, Marian Wasilewski, zam. przy ul. Kaszarskiej 3, m. 10, oraz Kazimierz Stawowy z Gniezna — pracownicy garbarni.

Stwierdzono w dochodzeniach, że głównym sprawcą był Stanisław Bochański, który zbierał skradzione skóry od pozostałych wyż. wym. pracowników i wynosił je na zewnątrz fabryki. Metoda ta sprawiła, że kradzieże długi czas się udawały, gdyż Bochański jako członek Rady Zakładowej nie podlegał kontroli przy opuszczaniu garbarni.

Zdołano ustalić, że wynoszenie skór trwało już od kwietnia ub. roku, przy czym nabywcą ich był mistrz szewski Wincenty Siwiak, zam. przy ul. św. Wawrzyńca 39.

Wszyscy staną w najbliższych dniach przed sądem.

Winni działania na szkodę współzawodnictwa pracy skazani przez Sąd Okr. w Warszawie

WARSZAWA (PAP). Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczył się proces pracowników zarządu okręgowego Państwowych Nieruchomości Ziemskich, oskarżonych o niedbałe i szkodliwe potraktowanie rozdziału premii dla przodowników pracy i uczestników ruchu współzawodnictwa w rolnictwie.

Akt oskarżenia zarzucał Tadeuszowi Telidze — naczelnikowi wydziału zaopatrzenia i zbytu zarządu okręgowego PNZ w Warszawie i Zygmuntowi Chomińskiemu, referentowi w tym samym wydziale, że przeprowadzając rozdział premii dla przodowników pracy, nie skontrolowali nadesłanych przedmiotów, nie powiadomili władz przełożonych o ich nieprzydatności oraz nie zaprosili do uczestnictwa w rozdziale przedstawiciela Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Rolnych Czynem tym Teliga i Chomiński przyczynili się do osłabienia podjętej przez robotników rolnych akcji współzawodnictwa pracy, premiując ich nie nadającymi się do użytku materiałami. Rozesłane premie wywołały gorące protesty i oburzenie wśród pracowników rolnych, którzy spody gumowe, przeznaczone na premie, odesłali z powrotem.

Sąd, uznając winę oskarżonych, skazał osk. Teligę na 6 lat więzienia i osk. Chomińskiego na 4 lata więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Z DNIA

Na temat „psychozy likwidacyjnej"

W krakowskim „Dzienniku Polskim" ukazał się artykuł, omawiający tzw. „psychozę likwidacyjną" wśród kupiectwa prywatnego. Autor artykułu przytacza na wstępie ostatnie oświadczenia premiera Cyrankiewicza, min. Minca i min. Dąbrowskiego, ustalające pozycję handlu prywatnego w całokształcie naszej gospodarki — i pisze:

„Mimo to jednak z końcem ub. roku krążyły w sferach kupieckich pogłoski o zamierzonej jakoby likwidacji handlu prywatnego. Rozmaici kupcy wyrażali w związku z tym opinię, że nie będą prowadzić swoich przedsiębiorstw w nowym roku. „Psychoza likwidacyjna" w sferach handlowych obejmowała coraz szersze kręgi.

Pierwsze dni stycznia zdawały się poniekąd potwierdzać tę „psychozę likwidacyjną". Pierwszy tydzień stycznia upłynął w Krakowie pod znakiem zamkniętych sklepów. Można było przemierzyć całe miasto wzdłuż i w szersz i natknęło się tylko na nieliczne, otwarte sklepiki spożywcze. Na zamkniętych sklepach wisiała z reguły kartka z napisem: „Remanent". Ten „remanent" trwał niejednokrotnie dosyć długo — musiały to być firmy o bogatych zapasach towarów, skoro tak długo trwało sporządzenie remanentu.

Ale powoli coraz więcej sklepów zaczęło funkcjonować. Nie doszło do zakłóceń w zakresie dystrybucji towarowej. Po upływie tygodnia wszystkie niemal sklepy znów działały. Do dnia 15 stycznia ustanowiony był termin wykupywania kart rejestracyjnych. Wiadomości, napływające z całego kraju podawały, że tylko drobny odsetek kupców wstrzymał się od wykupienia kart rejestracyjnych na 1949 r. Najwięcej kart rejestracyjnych wykupiło kupiectwo poznańskie, znane z tego, że posiada najbardziej wykwalifikowane kadry kupieckie o najmniejszym odsetku spekulantów i elementów koniunkturalnych. W Warszawie i okręgu podwarszawskim wykupiono ponad 33.000 kart rejestracyjnych, co stanowi około 80 proc. ogółu przedsiębiorstw czynnych w grudniu ubiegłego roku. Po upływie terminu karty rejestracyjne są jeszcze nadal wykupywane.

Także w Krakowie i województwie krakowskim przeważająca większość prywatnych przedsiębiorstw handlowych postanowiła kontynuować swoją działalność.

Jest to fakt niezmiernie znamienny, gdyż świadczy on, że zdrowa część kupiectwa polskiego przeszła do porządku nad złośliwymi wersjami o rzekomej likwidacji handlu prywatnego. Kupiectwo wykazało, że odnosi się poważnie do słów rzeczników Rządu Polski Ludowej."

Kodeks karny i cywilny będą uzgodnione z min. sprawiedliwości Czechosłowacji

Z dyskusji nad budżetem min. sprawiedliwości

WARSZAWA (PAP) Dnia 27 bm. pod przewodnictwem posła Krygiera (PZPR) odbyło się posiedzenie połączonych komisji, na którym poseł Dąbek (PZPR) referował preliminarz budżetowy Ministerstwa Sprawiedliwości na rok 1949.

Preliminarz budżetowy Min. Sprawiedliwości przewiduje po stronie dochodów — 1.325 milj. zł, a po stronie wydatków — 5.019 milj. zł.

Na posiedzeniu zabrał również głos min. Świątkowski. Mówca podkreślił znaczny postęp w kierunku podniesienia poziomu sędziowskiego i prokuratorskiego, jaki osiągnięto w roku 1948, nie tylko z punktu widzenia zawodowego, ale również społecznego i politycznego. Minister podkreśla, że należy z tych kadr wyeliminować czynniki nieodpowiednie, które są wrogie dzisiejszej rzeczywistości.

Przechodząc do orzecznictwa sądowego, mówca stwierdził, że istnieje tu jeszcze niedostateczne zrozumienie istoty walki klasowej i niejednokrotnie zdarza się, że przy ferowaniu wyroków nie uwzględnia się istotnych potrzeb klasy robotniczej. To samo zdarza się w wyrokach o eksmisje, gdzie interesy klasy robotniczej nie zawsze są dostatecznie bronione.

Po omówieniu trudności organizacyjnych w dziedzinie unormowania ksiąg wieczystych i sądów ubezpieczeń społecznych, mówca poruszył zagadnienie zmian i reorganizacji prokuratury.

Mówca poinformował członków komisji, że obecnie kodeks prawa cywilnego i kodeks karny będą uzgodnione z ministerstwem sprawiedliwości Czechosłowacji. Ma się ustalić wspólne podstawy dla ustaw, a nawet wspólne teksty, szczególnie kodeksu o małżeństwie rodzinie i opiece. Jest to pierwszy wypadek takiej współpracy w dziedzinie sądownictwa między krajami demokracji ludowych.

W zakończeniu mówca oświadczył, że obecnie opracowuje się metody ulepszenia sposobu postępowania w sądownictwie w kierunku stworzenia kadr pracowniczych odpowiadających obecnemu etapowi walki klasowej. Poziom dzisiejszy nie jest zadawalający, dlatego też należy dołożyć wszelkich starań, aby nowe metody pracy usprawniły ją na właściwym poziomie społecznym i ideologicznym.

Następnie min. Świątkowski udzielił odpowiedzi na pytania członków komisji, którzy interesowali się głównie sprawą uregulowania waloryzacji zobowiązań przedwojennych, sprawą szkolenia sędziów sądów obywatelskich, oraz sprawą regulacji płac pracowników sądowych.

Wyjaśnień, dotyczących zagadnienia ekstradycji udzielił wicemin. Chajn, podkreślając, iż państwa zachodnio-europejskie prowadzą w stosunku do Niemiec politykę specjalną. Polska nie uzyskuje ekstradycji z terenu Niemiec zachodnich, wobec tego w procesach, które mają odbyć się w najbliższym czasie w Polsce dla przestępców wojennych, wyroki będą wydawane zaocznie.

Po wyjaśnieniach wicemin. Chajna, zabrał głos pos. Dzendzel (SL), podkreślając jako objaw dodatni coraz bardziej wzrastający udział kobiet w sądownictwie od jego najniższych do najwyższych szczebli. Ilość kobiet pracujących w sądownictwie wynosi obecnie ponad 200 osób, w tym również kobiety na stanowiskach prokuratorów.

Następnie powitał on z uznaniem zapowiedź ministra Sprawiedliwości o wprowadzeniu w 1949 r. dalszych 300 sądów obywatelskich, co wpłynie na kształtowanie się wymiaru sprawiedliwości, szczególnie na odcinku wsi.

Nowe orędzie pokojowe greckiego rządu demokratycznego

PARYŻ (PAP) Rozgłośnia Wolnej Grecji podała do wiadomości, że tymczasowy grecki rząd demokratyczny zwrócił się z nowym orędziem, w którym wysuwa konkretne propozycje przywrócenia pokoju w Grecji. Orędzie, skierowane do narodu greckiego, do żołnierzy i oficerów wojsk faszystowskich oraz do polityków ateńskich, głosi m. in.:

Propozycje nasze są następujące:

1) Wycofanie obcych wojsk i wyjazd wszystkich zagranicznych misji wojskowych, politycznych i gospodarczych. Położenie kresu wszelkiej ingerencji i interwencji zagranicznej oraz przywrócenie niepodległości narodowej.

2) Zaprzestanie działań wojennych z chwilą rozpoczęcia rokowań pokojowych z tym, że obie armie pozostaną na pozycjach, zajmowanych w momencie podjęcia rozmów.

3) Powszechna amnestia polityczna bez żadnych ograniczeń.

4) Przywrócenie wolności politycznych i związkowych.

5) Przywrócenie równych praw mniejszościom narodowym.

6) Utworzenie rządu, w którego skład weszliby przedstawiciele obu walczących stron. Rząd ten zobowiązałby się do rozpisania w ciągu 2 miesięcy wolnych wyborów, w których naród grecki wybrałby rząd najbardziej mu odpowiadający.

Z chwilą przyjęcia naszych propozycji jako podstawy do rokowań, delegacja Wolnej Grecji mogłaby się udać do Aten. Demokratyczny rząd grecki zwraca się apelem do wszystkich organizacji i demokratów greckich o poparcie podanych propozycji. „Armia demokratyczna — podkreśla na zakończenie orędzie — jest niezwyciężona i potrafi uwolnić kraj. Propozycje nasze zmierzając do zaoszczędzenia narodowi krwi jego synów. ginących w armii faszystowskiej za sprawę obcą, antynarodową i straconą".

Ameryka a Kuomintang

WASZYNGTON (PAP). Departament Stanu stwierdza, że praca amerykańskich doradców wojskowych w Chinach została zawieszona.

Uszkodzony „Pułaski" w porcie Antwerpii

BRUKSELA (PAP) Do portu antwerpskiego przyholowano polski statek handlowy „Pułaski", który przed trzema dniami zderzył się niedaleko od brzegu ze statkiem holenderskim.

Glubb Pasza odbywa „turystyczną" podróż

LONDYN (PAP). Jak donosi prasa libańska naczelny dowódca legionu arabskiego Glubb Pasza — odbywa obecnie podróż „turystyczną" w północnej Transjordanii w pobliżu syryjskiej i irackiej granicy. Glubb Pasza odwiedza beduińskich szeików, którym rozdaje znaczne podarunki pieniężne.

List z Kielc

MIASTO nad RZECZKĄ SILNICĄ wczoraj a dziś

Pierwsze dni po wyzwoleniu — Bezdomni chłopcy budują wielki gmach — Kielce zmieniają wygląd — Życie kulturalne

Kielce, w styczniu.

Minęła czwarta rocznica odrodzenia i odbudowy Kielc. Tak jak wiele innych miast w Polsce, Kielce w tych pamiętnych dniach stycznia 1945 r. przedstawiały tragiczny okaz spustoszenia i chaosu. Przemysł był zdewastowany. Banki, handel i spółdzielczość znajdowały się jeszcze w letargu. Z aprowizacją było nie lepiej. Z bezpieczeństwem także, gdyż wokół grasowały bandy dywersyjne. Kolejnictwo kulało, gdyż tunele pod Miechowem, na linii Kielce — Kraków i Kielce — Katowice, były zdewastowane. Z Warszawy przez Radom nie było jeszcze łączności kolejowej, trzeba było odbudować zniszczone mosty. O uruchomieniu szkół nie było mowy.

Lecz, oto przybywa ze Sandomierza cały zespół województwa z wojewodą Garncarczykiem na czele (obecny wicemin. oświaty). Rozpoczęła się systematyczna, ciężka jeszcze, lecz pełna entuzjazmu, praca.

Przede wszystkim kolejnictwo, jako najczulszy nerw życia gospodarczego, zaczęła wypełniać swoje luki. Ruszył przemysł: własnymi siłami odbudowywano urządzenia, częściowo rewindykowano maszyny, dużo części zamiennych przywieziono z pobliskich miast itp. Dziś całą parą pracują już Zakłady Wytwórcze „Społem", produkujące artykuły spożywcze i kosmetyczne; fabryka produkująca maszyny rolnicze i motocykle; Zakłady „Granat", produkujące precyzyjne wyroby metalowe oraz nawet maszyny do szycia. Ruszyły także młyny, browar itd.

W pobliżu okazałego, przedwojennego Domu Kultury Robotniczej rozpoczęła się budowa specjalnej dzielnicy szkolnej. Buduje się gmach żeńskiego liceum krawieckiego oraz gmach Hufców Budowlanych „Świt", założonych niespełna dwa lata temu przez wojewodę Wiślicza. Chłopcy, przeważnie sieroty, bezdomni, ofiary działań wojennych w przyczółku mostowym, którzy dwa lata temu, głodni, w łachmanach, wałęsali się po szosach i wsiach, — dziś mieszkają na razie w koszarach, ale mają doskonałe utrzymanie, odzież, opiekę, kształcą się ogólnie oraz zawodowo, głównie w fachu budowlanym, jako stolarze, cieśle, tokarze, ślusarze, malarze itp. Oni to właśnie budują obecnie swój gmach szkolny, który będzie największym w Kielcach. Do szkół zawodowych w Kielcach, założonych po wyzwoleniu, należą jeszcze Szkoła Rzemiosła Artystycznego, Szkoła Muzyczna, Instytut Nauczycielski, Szkoła Nauk Społecznych dla dorosłych. Tu trzeba zaznaczyć, że problem mieszkaniowy w Kielcach jak i wszędzie zresztą, dotychczas niestety jeszcze nie został rozwiązany.

Po objęciu stanowiska prezydenta miasta przez St. Zwolskiego, wygląd zewnętrzny Kielc zmienił się znacznie na lepsze. Nie ma już przynajmniej w centrum miasta „kocich łbów" i wyszczerbionych koślawych chodników. Są już nowe chodniki betonowe i klomby kwiatowe, a rzeczka Silnica została gruntownie oczyszczona, całkowicie uregulowana i obramowana wybrzeżami. Wydział Wodociągów i Kanalizacji otrzymał kredyty i znajduje się w fazie dalszego rozwoju, rozszerzając zasięg

Szkoły powszechne i szpitale są także w stadium rozbudowy. Przewiduje się w przyszłości budowę większej szkoły powszechnej, nowej rzeźni, chłodni i fabryki sztucznego lodu, oraz wiaduktu kolejowego, który zbliży ul. Młynarską do miasta.

Pod względem oświatowo-kulturalnym osiągnięto wiele. Przede wszystkim założono stały Teatr Dramatyczny, pod reżyserią dyr. Morycińskiego, ucznia Osterwy. Założono Bibliotekę Miejską, liczącą 40.000 tomów w języku polskim i w językach obcych, zebranych po dworach ziemiańskich po wypędzeniu Niemców.

Z tychże majątków ziemskich przywieziono także resztki stylowych mebli, cennych obrazów i sztychów, dywanów, porcelany itp., które ozdabiają urządzone przez prof. Walickiego Muzeum Świętokrzyskie, w którym obecnie gości „Wystawa malarzy polskich drugiej połowy 19 w.", zorganizowana przez Muzeum Narodowe w Warszawie.

W przejeździe z Warszawy do Krakowa lub odwrotnie, zwykle zatrzymują się w Kielcach na występy gościnne artyści, wobec czego kielczanie nie mogą narzekać na brak rozrywek kulturalnych. M. BERLACKI.

Tajemna wiedza rybaków dalekomorskich

HELSCY RYBACY DAREMNIE podpatrują Duńczyków

Trawlery wyruszają na połów „białej ryby"

Gdynia, w styczniu.

„Orion", „Jupiter", „Saturn", „Wega" i „Uran" czekają w porcie rybackim na sygnał wyjazdu w daleki rejs ku brzegom Islandii i ku północnym rejonom morza Północnego na połowy „białej ryby". Do Gdyni przybyli już rybacy holenderscy, którzy rok rocznie obsadzają częściowo nasze kutry. Holendrzy — jak powszechnie wiadomo — są doskonałymi rybakami, dysponującymi bogatą wiedzą, gromadzoną przez całe pokolenia rybaków, a przytem zazdrośnie strzeżoną przez każdego z nich.

Jak niechętnie dzielą się ci ludzie swoimi wiadomościami — niech świadczy fakt, że nie potrafiliśmy dotąd wyszkolić przy nich prawie żadnego szypra, który by samodzielnie pokierował wyprawą. Nie tylko zresztą Holendrzy postępują w ten sposób. Nasi helscy rybacy, sprytni i kuci „na cztery nogi", już cały sezon podpatrują daremnie Duńczyków i nie potrafili dotąd nawet sprawdzić w jakiej oliwie trzymają oni przynętę na łososia. A wiedzieć wartoby, bo Duńczycy łowią dzięki tym subtelnym drobiazgom z lepszymi wynikami.

PACHNIE LAKIEREM I FARBĄ.

Sezon śledziowy zakończył się wraz ze schyłkiem tamtego roku, a nowy — wiosenny zacznie się dopiero w kwietniu. Będzie to sezon połowów śledzi na wschód i połdn.-wschód od wysp Szetlandzkich, koło fiordów norweskich w rejonach Rif i Fisher Bank, skąd przywozi się tłuste i apetyczne tzw. śledzie matiasy, znane dobrze na naszym stole. Ale trawlery nie mogą czekać bezczynnie do wiosny. Styczeń poświęcony był na przegląd, na remontu stoczniowe i drobne naprawy. Wszystkie statki przybrały już odświętny wygląd, przykryte błyszczącą i świeżą warstwą farby i pokostu. Maszyny błyszczą się również doprowadzone do porządku, liny są nowe, posadzki oczyszczone itp. Trawlery wyruszą lada dzień na połów „białej ryby", który trwał będzie aż do wiosennego sezonu śledziowego. Przed wyjściem załoga ładuje bunkier, węgiel, ropę, lód oraz zapasy żywności, nie zapominając przede wszystkim o świeżych jarzynach, które na zamglonych północnych rejonach smakują tak jak nam najwyborowsze ciasteczne i konfitury.

GDZIE SKUPIA SIĘ BIAŁA RYBA.

„Biała ryba" czyli dobrze znany nam dorsz skupia się w pobliżu Islandii tam, gdzie stykają się dwa prądy: zimny północno-grenlandzki i ciepły atlantycki. Tamtejsze okazy są większe niż nasz poczciwy dorsz bałtycki i dochodzą w niektórych wypadkach do 40 kg wagi. Ponieważ dorsz nie jest specjalnie cenioną rybą na naszym rynku — trawlery zawijają do portów angielskich i tam sprzedają połowy. Jest to i dlatego praktyczne, że porty te są o wiele bliżej od wejść połowów niż Gdynia czy Szczecin i dzięki temu niższe są koszty eksploatacji. (p)

Z okazji 30-lecia P Z N

Kamień milowy narciarstwa polskiego

Stoimy u kamienia milowego 30-letniej działalności Polskiego Związku Narciarskiego.

Trudno było by mi objąć w skromnych ramach ogrom pracy Związku, włożony w polski sport narciarski — kto inny ku temu powołany — ale pamięcią sięgam do najdawniejszych fragmentów jego rozwoju, do osób i wydarzeń, z którymi byłem i jestem jeszcze ściśle związany. Oto żyje w Zakopanem 90-cio paroletni, a najstarszy narciarz polski Stanisław Barabasz, b. dyrektor Szkoły Drzewnej, od którego dziś jeszcze czerpać można wspaniałe tematy do publikacji, w rodzaju jakiejś Starej Baśni Narciarskiej. Ten pionier narciarskiej turystyki, wraz z Mieczysławem Karłowiczem, Mariuszem Zaruskim, torował młodszemu pokoleniu na nartach drogę w tak niedostępny zimowy świat Tatr.

Zwiększały się od 1905 r. szeregi fanatyków i zwolenników sportu narciarskiego, powstawały od 1907 r.) narciarskie kluby luzem jeszcze chodzące, ale wewnętrznie mocno już przez ideowych ludzi cementowane.

Pierwszą ofiarą szaleństwa zimowych wypraw pada 8 lutego 1909 r. muzyk i kompozytor Mieczysław Karłowicz, zasypany lawiną pod Małym Kościelcem — równo 40 lat temu.

Kościelec! Ze szczytem tym znów kojarzy się wspomnienie śmierci pierwszego prezesa Polskiego Związku Narciarskiego, prof. Mieczysława Świerza znakomitego taternika i pioniera narciarstwa młodzieżowego. Prof. M. Świerz w 1919 r. powołuje do życia w Zakopanem — Polski Związek Narciarski i od tej daty narciarstwo polskie kroczy w swym rozwoju normalną drogą, uchodzi za arenę międzynarodową, gdzie z naszymi sportowcami liczą się już ekipy zagraniczne i niejedno zwycięstwo przynosi zaszczyt barwom polskim. Polski Związek Narciarski nie zasklepia się wyłącznie w sporcie wyczynowym, idzie w szerz, szkoli narybek, sięgając swym bystrym i fachowym okiem w grupy utalentowanych narciarsko rodzin Czechów, Skupniów, Dawidków, Radkiewiczów, Kulów, Krzeptowskich, Marusarzy i in. — Spojrzyjmy choćby na ilustrację na stronie 118 II tomu Narciarstwa Polskiego. Rok 1927. Trener szwedzki W. Stolpe w otoczeniu kilkudziesięciu malców i dziewcząt w strojach góralskich, zaszczepia skandynawskie zasady jazdy na nartach. To były pierwsze przebłyski umasowienia narciarstwa. Rok 1929 i 10 lat później — zawody F. I. S. w Zakopanem. Na tle wspaniałego krajobrazu Tatr stają do szlachetnego współzawodnictwa narciarze 15 narodów naszego kontynentu. Istna wieża Babel. Siecią telefonów mkną w Europę dniem i nocą recenzje dziennikarzy.

Są górne, ale są i chmurne chwile w życiu organizacyjnym Polskiego Związku Narciarskiego. Wojna hitlerowska! PZN przestaje z nakazu najeźdźcy istnieć, archiwa i biura w Krakowie ulegają wraz z zawartością likwidacji i zniszczeniu, choć przy odrobinie dobrych chęci gospodarza, można było cenniejsze materiały dokumentarne śmiało uratować, jak to miało miejsce w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim, gdzie prof. dr Romaniszyn, narażając się osobiście, ocalił skarby biblioteczne.

Niemcy w swej niszczycielskiej akcji, obejmującej wszystkie dziedziny życia społecznego na naszych ziemiach, byli wyrafinowanie konsekwentni. Aby zdusić wszelkie porywy narciarskie młodzieży, rozkazują pod groźbą śmierci lub obozów, oddać sprzęt narciarski, buty, swetry i futra, którymi ekwipują następnie swe wojska na wschodzie. I oto ogarnia pewnego dnia całą Warszawę śmiech — choć to był śmiech przez łzy. Na placu Teatralnym powieszono afisz. Na nim karykatura Hitlera z wybałuszonymi na wschód oczami, na nogach narty, ręce w mufce, na plecach pelerynka gronostajowa, a na dole napis: „in hoc signo vinces!" Potem przyszedł Stalingrad — również powód do śmiechu, lecz przez zły radości. I w pierwszym i drugim wypadku gestapo szalało.

Po wojnie zbierają się Mohikanie narciarscy, liczą swe przerzedzone szeregi, organizują się i na nowo zawrzała praca, przeplatana wspomnieniami z okresu okupacji. Brak Mariusza Zaruskiego, Br. Czecha, Henryka Bednarskiego, Heleny Marusarzówny, Józefa Oppenheima i wielu, wielu innych, którzy poginęli w kraju śmiercią męczenników lub w bojach z odwiecznym wrogiem słowiańszczyzny na wszystkich frontach świata.

Polski Związek Narciarski krzepnie nowymi siłami. Poczynaniom jego patronują najwyższe czynniki państwowe, ich idea rodzi czyn — stawiamy na narty nie tylko wybrańców, ale całą młodzież chłopską, robotniczą, miejską, wczasowiczów i młodzież szkolną.

Dobrze się stało, że w ramach jubileuszu Polskiego Związku Narciarskiego odbędą się w Zakopanem Młodzieżowe Mistrzostwa Polski, które będą równocześnie przeglądem świeżych sił, powiększanych z roku na rok. Ignacy Bujak.

Internowani z Cypru udają się do Palestyny

PARYŻ (PAP) Z Famagusty donosi Agencja France Presse, że w środę odjechało do Haify na pokładzie parowca izraelickiego 1503 Żydów, zwolnionych z obozów na Cyprze.

Przygotowania do Targów Poznańskich

Poznań, w styczniu

W dniach 25, 26 i 27 stycznia br. odbyła się w Dyrekcji Międzynarodowych Targów Poznańskich konferencja robocza na temat planu i organizacji Targów, które odbędą się w czasie od 23 kwietnia do 10 maja.

Jak już donosiliśmy, w konferencji biorą udział komisarz rządu dla spraw wystaw i targów Marian Kalita, naczelnik Wydziału Prasy i Informacji Min. P. i H. Leon Gaziemski.

Pierwszy dzień poświęcony był zagadnieniom propagandy Międzynarodowych Targów Poznańskich. Obradom przewodniczył Leon Jerzy Gaziemski. Ze strony MTP wzięli udział: dyrektorzy MTP Stefański i Rosochowicz, szef propagandy MTP red. Wojdyło i nacz. Wydziału Prop. i Informacji MTP mgr Pacholski.

Na zasadzie wytycznych Min. Przem. i Handlu opracowany został program akcji propagandowej, które w tym roku prowadzona będzie wyłącznie pod kątem dydaktycznego oddziaływania MTP na szeroką rzeszę obywateli zainteresowanych osiągnięciami gospodarczymi Polski Ludowej. Zwrócono uwagę na konieczność powiązania MTP z życiem kulturalnym Poznania w kierunku zainicjowania na czas trwania Targów szeregu atrakcyjnych imprez o charakterze reprezentacyjnym, które byłyby świadectwem wysokiego poziomu kulturalnego stolicy Wielkopolski wobec turystów krajowych i licznych przedstawicieli innych narodów, jacy niewątpliwie przybędą do naszego miasta w okresie trwania wielkich dni Poznania. W obradach dużo uwagi poświęcono również celowości i racjonalizacji propagandy gospodarczej na MTP. W czasie obrad wyłoniła się m. in. potrzeba powołania do życia komitetu obywatelskiego, który objąłby niejako protektorat nad tą częścią programu propagandowego MTP w zakresie udziału miasta i jego mieszkańców w tej akcji. W najbliższych dniach wspomniany powyżej komitet powołany zostanie do życia i rozpocznie swoją działalność. Tematem dalszych obrad konferencji były ważne dla MTP sprawy ogólnoorganizacyjne i techniczne, wypływające z charakteru MTP, jako wielkiej manifestacji gospodarczej naszych osiągnięć na różnych polach życia ekonomicznego. (a)

WARSZAWA PRZYSZŁOŚCI

Trakt dla pieszych wzdłuż skarpy wiślanej

Znikną budynki więzienne na Rakowieckiej

Warszawa, w styczniu

Południowa część Warszawy tj. Mokotów i najbliższe okolice, odbudowywana jest, jako dzielnica mieszkaniowa. Co nadawało się do odbudowy w samym Mokotowie, zostało już odbudowane. Obecnie Mokotów jest terenem budownictwa nowego, od fundamentów, a przykładem tego rodzaju robót na wielką skalę jest kolonia mieszkalna WSM powstająca na terenach na zachód od głównej arterii Mokotowa — ulicy Puławskiej. Dalsze projekty zabudowy przewidują usunięcia budynków więziennych przy ul. Rakowieckiej i wzniesienie na ich miejscu dzielnicowego ratusza, kina, teatru i domu społecznego. Podobny ośrodek kulturalno-społeczny projektowany jest przy zbiegu ul. Puławskiej i ul. Wilanowskiej, obsługujący dalej położone dzielnice. Wzdłuż skarpy wiślanej powstanie trakt dla pieszych, łączący się z dzielnicą parków i zieleni, jaka stworzona zostanie między Belwederem, a Muzeum Narodowym przez wykorzystanie Łazienek, Ogrodu Botanicznego, Parku Ujazdowskiego, Ogrodów Sejmowych i Frascati. Kilka ulic prostopadłych do ul. Puławskiej będzie przedłużonych w kierunku Wisły do ul. Czerniakowskiej. Sieć tych ulic połączy górny Mokotów z dolnym Mokotowem i Sielcami oraz umożliwi dogodny dostęp do dzielnicy wypoczynkowo-sportowej, projektowany na Siekierkach. Teren ten uzyska piękną perspektywę od strony ulicy Czerniakowskiej, która w przyszłości będzie miała charakter bulwaru.

Zagłębie Kuźnieckie rozbudowuje się

Rozbudowa Zagłębia Kuźnieckiego odbywa się w szybkim tempie. Na krańcach miast, wyrastają coraz to nowe dzielnice, zabudowane wielopiętrowymi gmachami i małymi domkami kolonii robotniczych. Buduje się teatry, kluby, biblioteki itp. Powstają nowe linie tramwajowe, które łączą centra miast z przedmieściami,

Plan na rok 1949 przewiduje dalszy szybki rozwój budownictwa w Zagłębiu Kuźnieckim. Dla realizacji tego planu został stworzony trust budowlany „Kiemierowstroj". Ponad 3 miliony rubli wyasygnowano na budowę wodociągów w Anżero-Sudżeńsku, 5 milionów rubli na wodociągi i kanalizację w Prokopiewsku i Kisielewsku. Buduje się nowe linie tramwajowe w Lenińsku Kuźnieckim i Kisielewsku. Lenińsk Kuźniecki połączy z Osinnikami szeroka automagstrala. Będzie ona biegła przez większe miasta południowej części Zagłębia Kuźnieckiego. Most na rzece Tom połączy dwie części miasta Kiemierowo.

Do końca roku bież. będą zbudowane dobrze wyposażone kluby przy czternastu kopalniach węgla. Dla górników trustu Kaganowiczugol wybuduje się kilka klubów, dwa ambulatoria, dwa żłobki, trzy przedszkola i dużą piekarnię mechaniczną. W Prokopiewsku rozpoczęto budowę pałacu pionierów, dwu teatrów, szpitala i dwu stadionów.

RYCYNA rośnie na Pomorzu

Toruń, w styczniu.

Rycynę wydobywa się z ziarnek rośliny zwanej po łacinie „ricynus", a po polsku rzęcznik. W „Kończewicach Ogrodniczych" pod Chełmżą po 4-letnich próbach opracowano metodę uprawy tej cennej południowej rośliny na Pomorzu.

Uczeni radzieccy przenieśli tę roślinę z południa na wysokość Kijowa, my zaś próbujemy zainstalować ją na Pomorzu (nie należy utożsamiać tego rycynusu z rycynusem dekoracyjnym dawniej uprawianym dla ozdoby klombów).

Wartość tej rośliny jest gromna, bowiem daje olej wysoko ceniony w medycynie. Olej ten nie jest ponadto do zastąpienia w lotnictwie, gdyż nie marznie, nie wysycha i trudno ropuszcza się w benzynie. Duże ma też zastosowanie w skórnictwie i przemyśle tekstylnym.

Ziarnka rzęcznika zawierają około 50 proc. oleju, wytłoki zaś posiadają 4 do 7 proc. azotu i sporo innych wartości nawozowych, tak, że mogą zastąpić dziesięciokrotną ilość zwykłego, przegniłego nawozu.

Rycynus pochodzi z Indii, gdzie rośnie kilka lat i dochodzi do 7 m wysokości. U nas chodowany miewa zaledwie od 100 do 150 cm wysokości, a pierwsze kwiaty pojawiają się na wysokości 25 cm od ziemi. Rycynus nie lubi ziemi przenawożonej, sieje się lub sadzi go w tym samym czasie jak ogórki (lepiej z rozsady przygotowanej, jak pomidory). Suszę znosi lepiej niż kukurydza, a zatem bardzo dobrze. Młode rośliny rycynusu znoszą małe przymrozki. Ziemię lubi ciężką, urodzajną i trzykrotne motykowanie (gracowanie). Szkodniki mało atakują tę roślinę. Na ha wysiewa się ręcznym siewnikiem około 10 kg nasienia, a zbiera się 3—10 q. Zbiór rycynusu następuje w miarę dojrzewania kwiatostanu.

KARPOW-LIPSKI.

Wieści ze STOLICY

● Na odcinku nasypu od Solca do ul. Czerwonego Krzyża wysypywane są ostatnie transporty ziemi z nowego tunelu średnicowego. Wnętrze tunelu oczyszczono już na przestrzeni 500 m.

● Miejskie Zakłady Mleczarskie przystąpiły do zorganizowania zbiorowej dostawy mleka dla mieszkańców kolonii WSM na Żoliborzu. Będzie to wyłącznie mleko butelkowe, w cenie 51 zł za litr. Mleko będzie dostarczane wprost do mieszkań odbiorców.

● W ramach zimowej akcji odgruzowania i rozbiórek w Warszawie, rozpoczną się wkrótce tego rodzaju roboty wzdłuż dwóch staromiejskich ulic: Podwala i Mostowej, na odcinku od pl. Zamkowego do ul. Bugaj i Rybaki. Rozbiórka zburzonych na tej trasie domów ma na celu odsłonięcie dawnych murów obronnych, które obudowane zostały w późniejszych okresach domami mieszkalnymi i przygotowanie terenu pod przyszłą rekonstrukcję fosy Barbakanu i wież strzelniczych. Wraz z zrekonstruowaną już przed wojną częścią starych murów w pobliżu ulicy Freta, odgruzowywane obecnie fragmenty stanowić będą cenny zabytek z okresu średniowiecza Warszawy.

23 grupy branżowe na MTP

Dyrekcja Międzynarodowych Targów Poznańskich przypomina, że termin zgłoszeń wystawców na tegoroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie, które odbędą się w czasie od 23 kwietnia do 10 maja br. upływa w dniu 1 lutego. Termin ten został w roku bież. skrócony o cały miesiąc, wobec dużego napływu zgłoszeń wystawców krajowych i zagranicznych.

Tegoroczne Targi zapowiadają się niezwykle interesująco i atrakcyjnie. Już w styczniu Dyrekcja MTP w Poznaniu, otrzymała pierwsze zgłoszenia wycieczek zbiorowych na kwietniowe targi.

Wystawione eksponaty podzielone będą w tym roku na 23 grupy branżowe: 1. przemysł węglowy, 2. przemysł hutniczy, 3. przemysł mineralno-przetwórczy, 4. przemysł metalowy, 5. przemysł elektrotechniczny, 6. optyka, narzędzia precyzyjne, fotografia, 7. przemysł chemiczny, farmaceutyczny, materiały pędne, 8. przemysł włókienniczy, 9. przemysł odzieżowy, 10. przemysł papierniczy, 11. przemysł poligraficzny, 12. przemysł skórzany, 13. przemysł drzewny, 14. przemysł budowlany, 15. przemysł spożywczy i tytoniowy, 16. transport i komunikacja, 17. wyroby artystyczne i dewocjonalia, 18. instrumenty muzyczne, art. sportowe, zabawki, 19. artykuły jubilerskie i zegarmistrzowskie, 20. artykuły gospodarstwa domowego, 21. lecznictwo, higiena, urządzenia sanitarne, 22. turystyka, uzdrowiska, 23. wynalazki.

Z zachodnich skandalów rozwodowych

Niefilmowa kariera RITY HAYWORTH

Niezwykłe okoliczności, towarzyszą przygotowaniom Ali Chana, syna maharadży indyjskiego Aga Chana, do powtórnego małżeństwa. Ali Chan, aczkolwiek żonaty z piękną Angielką, córką lorda Churstona, z którą ma dwóch synów (11 i 9 lat), upatrzył sobie przed 3 laty w Hollywood nową wybrankę serca w osobie znanej gwiazdy filmowej, Rity Hayworth. Od tej chwili zerwał Ali Chan kontakt ze swą małżonką, dotrzymując Ricie Hayworth towarzystwa w jej tournée po całym świecie. Ten nowy etap w „karierze" matrymonialnej Ali Chana dał niedyskretnej prasie dostateczny asumpt do przygwożdżenia faktu, że Ali Chan jest sprawcą rozwodu zarówno swej pierwszej żony, jak i swej obecnej narzeczonej. Pierwsza jego żona, mając lat 19, wyszła zamąż za posła do parlamentu angielskiego, Loel Guinness'a, z którym się rozwiodła w r. 1935, przy czym Ali Chan występował w procesie rozwodowym jako współoskarżony. W tym samym roku odbył się ślub wiarołomnej pary w Paryżu.

Tego samego pokroju jest jego obecna narzeczona Rita. Nie dawniej bowiem niż miesiąc temu rozwiodła się Rita z „gwiazdorem" filmowym z Hollywood, Orsonem Welles'em. Rita, która liczy obecnie 29 lat, ma z pierwszego małżeństwa 4-letnią córeczkę, Rebekę.

Ojciec Ali'ego, Aga Chan, błogosławi widocznie temu nowemu związkowi, gdyż, jak stwierdzili wszędobylscy reporterzy, Aga Chan poznał Ritę i wyraził swą „całkowitą zgodę" na to małżeństwo.

Z okoliczności tych wynikałoby, że całe to towarzystwo się doskonale dobrało i że nie ma co ronić łez nad losem „ofiar" młodego maharadzy. Mimo to znalazły się poważne pisma angielskie, które opublikowały melancholijnie nastrojony wywiad z zamieszkałą obecnie w Londynie, pierwszą żoną Ali'ego, w którym opisuje się przykrości, jakich doznała „księżna Ali" w okresie minionej Gwiazdki w kurorcie szwajcarskim Muerren, dokąd się udała ze swymi dwoma synkami. Przykrość ta polegała na tym, że dowiedziała się, iż do Muerren przyjeżdża Ali Chan wraz z Ritą. I faktycznie, kilka godzin po wyjeździe księżnej Ali przybył do Muerren Ali Chan w towarzystwie Rity. Z tego bezwzględnego postępku tłumaczył się Ali Chan 2 tygodnie później w pałacu swego ojca w Cannes wobec przedstawicieli prasy, twierdząc, że jego przyjazd do Szwajcarii nastąpił w porozumieniu z żoną. Chciał on rzekomo w ten sposób umożliwić swym dwom synom „spędzenie Gwiazdki z matką, a Nowego Roku z ojcem".

ROZMAITOŚCI

Republikanie poprą w Kongresie ustawę, przewidującą uposażenie prezydenty Trumana. Przywódca republikański w Senacie, Robert Taft, oświadczył, że projektowane jest podwyższenie listy cywilnej prezydenta z 75.000 dolarów na 100.000 dolarów rocznie. Bagatelka! 40 milionów złotych po kursie oficjalnym!

* * *

Wśród licznych okazów świata roślinnego Indii na szczególną uwagę zasługuje kilka z nich, o których prawdziwe dziwy opowiadają przyrodnicy.

Znaną jest np. palma, tzw. palmisola, o owocach niejadalnych, która wydziela osobliwy sok, zawierający cukier. Przez nacięcie kory otrzymać można w ciągu dnia około 3 litrów soku, zawierającego 10% cukru.

Innym dziwem indyjskiej flory jest płacząca magnolia. Z jej gałęzi przez kilka godzin popołudniowych kapią krople soku, co istotnie sprawia wrażenie, iż drzewo „płacze".

Przyrodnicy zaobserwowali istnienie swego rodzaju roślinnych kameleonów, zmieniających co pewien czas swą barwę. Pewien rodzaj malwy posiada w rannych godzinach kwiat śnieżnej białości, wieczorem zaś blado-czerwony. Inna jeszcze roślina jest rano ciemno-fioletowa, wieczorem zaś biała.

Spośród roślin jadalnych wymienić należy drzewo malwowe, którego soczyste ciężkie liście zawierają duży procent cukru i służą tubylcom jako smaczne pożywienie.

KAZIMIERZ GODZIEMBA

39

— Gigi! Myślisz, że ten chłopiec wyjedzie z nami w końcu?

Carignani uspokajająco poklepał przyjaciela po ramieniu.

— Idioto! Przecież Giacomo wziął cię na kawał. Śmiał się, mówiąc ci o swych obawach możliwych przez zmianę stanowiska matki.

— Myślisz? — zapytał Baldi niepewnie.

— Na pewno. Chodźmy zadepeszować do klubu, a potym zwiedzimy Warszawę. To piękne miasto.

— — — — — — — — —

Gnany wątpliwościami Baldi zmusił Carignaniego do przyjazdu po chłopca o dzień wcześniej od umówionego terminu.

— Już zwiedziliście Warszawę? — zapytał ich Jakub, wyrażając zdziwienie z powodu ich wcześniejszego przyjazdu.

— Już — odpowiedział Baldi. — Jak chłopiec? — pytał Włoch z obawą.

Jakub nie miał serca żartować z Baldiego.

— Jutro będzie gotowy do wyjazdu — powiedział krótko.

Dzień dzielący ich od wyjazdu Włosi spędzili z Jakubem na włóczędze po podmiasteczkowych zaśnieżonych polach i na nieustannej gadaninie. Następnego dnia rano zjawił się u Jakuba Tomek, meldując swoją gotowość do wyjazdu. W południe zajechał przed dom Jakuba zamówiony przez niego wózek kuzyna — Mroszczaka. Jakub usadowiwszy się na nim pojechał pod dom chłopca. Włosi z Klarą pojechali innym wózkiem na dworzec. Gdy zjawił się tam Jakub z chłopcem, jego matką i siostrami, peron był przepełniony chłopcami z miasteczkowego klubu. Przybyli gromadnie chłopcy żegnali odjeżdżającego kolegę hałaśliwie, wyrażając z powodu jego wyjazdu żal ale i zazdrość. Brakowało wśród nich Florka, który w wojewódzkim mieście chodził od początku roku szkolnego do gimnazjum.

Wsiadającego do wagonu Tomka żegnał głośny płacz matki i sióstr oraz nikły uśmiech Klary. Jakub w zadumie spoglądał na unoszący się z komina lokomotywy dym. Zbudził go z zadumy włoski okrzyk Baldiego, który starając się przekrzyczeć stukot ruszającej lokomotywy, wołał do przyjaciela:

— Addio, Gia! Avanti ci tego nie zapomni.

Klara siadając do wózka, rzuciła stojącemu za nią Jakubowi:

— Nie wiem czy nie będziesz żałować wysłania tego chłopca w szeroki świat.

Jakub pomyślał, że żałuje tego już teraz. Nic nie odpowiedział jednak kuzynce. Jechali do domu w milczeniu.

ROZDZIAŁ XIII

Tomek pisywał do matki i swoich przyjaciół w kraju regularnie. Szczegółowo opisywał swą podróż do Włoch, sposób w jaki Carignani urządził mu życie w Bolonii oraz wrażenia, jakie robili na nim ludzie, z którymi miał pracować i kraj, w którym miał żyć. Ze zdziwieniem donosił, że nie tęskni do ojczyzny. Przypisywał o atrakcyjności nowych warunków, w jakich się znalazł, ciągłemu jeszcze poznawaniu Bolonii i nowych ludzi. W liście do Jakuba chłopiec dawał wyraz swego zachwytu dla urządzeń boiska i gmachu klubu Avanti. Donosił, że trenuje pilnie, pod okiem klubowego trenera, w żadnym jednak meczu nie brał jeszcze udziału, ponieważ Avanti nie rozpoczęło jeszcze rozgrywek. „Najbliższy mecz rozegramy — pisał Tomek do Jakuba — za trzy tygodnie. Nie wiem jeszcze czy wstawią mnie na ten pierwszy mecz, lecz jeżeli będę grać, postaram się nie zrobić panu wstydu".

Po wyjeździe Tomka Jakub poczuł dziwną pustkę. Skarżył się na to w rozmowie z Klarą słowami pełnymi zdziwienia:

— Brak mi tego chłopca ogromnie. Teraz dopiero spostrzegam jak byłem do niego przywiązany. Brak mi zajęć, jakie z nim miałem, wydaje mi się, że ćwiczenia i treningi, które z nim przeprowadzałem, były mym głównym zajęciem; że po to tu byłem, aby je z nim ćwiczyć. Wszystko to, co robiłem poza tym, wydaje mi się zajęciem ubocznym, wykonywanym przeze mnie przez przeciąg tego roku jeno na marginesie głównego zajęcia, jakim była praca z Tomkiem. Teraz, kiedy chłopca wysłałem, odnoszę wrażenie, że wszystko, co robię, jest bezużyteczne, zbędne, niepotrzebne.

Klara milczała. Ciągle nie mogła darować Jakubowi tego, że oddał Tomka Włochom. Dziwiła się, że uczuć Jakuba po wyjeździe chłopca nie umiała zabić praca, jakiej oddawał się. A przecież Jakub pracował dużo. Matka jego twierdziła nawet, że przepracowuje się. Ukończył swą pracę doktorską, współpracował z kilkoma pismami włoskimi i polskimi, oddawał się systematycznym studiom nad literaturą polską, rozpoczął wreszcie naukową pracę o wpływach włoskich na literaturę polską w epoce przedrozbiorowej. Co pewien czas wyjeżdżał Jakub do Warszawy. Nawiązywał tam kontakty ze światem naukowym, literackim i dziennikarskim oraz korzystał z tamtejszych bibliotek naukowych. Poprzez dziennikarzy nawiązywał żywe stosunki z polskimi sferami sportowymi. Zaczął interesować się polskim piłkarstwem. Spotkał się z dwoma ofertami, proponującymi mu stanowisko trenera w piłkarskich klubach. Odrzucił je, nie chcąc opuszczać miasteczka. Twierdził, że ma w nim idealne warunki do pracy. Niejednokrotnie jednak narzekał na odległość dzielącą go od bibliotek oraz na spóźnienia, z jakimi do miasteczka docierały zamawiane przez niego książki i czasopisma. Klara utrzymywała, że bliski jest moment, w którym Jakub opuści miasteczko, przenosząc się do Warszawy. Nie zanosiło się na to jednak narazie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Kalendarzyk

Sobota, 29 stycznia 1949 r.
Katolicki: Franciszka Konstantego.
Słowiański: Zdzisława, Zdobysława.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), tel. 24-29.

Już jutro zebranie Rzemiosła!

(AWo) Jak już donosiliśmy, w niedzielę 30 bm o godz. 11 odbędzie się w Resursie Kupieckiej wielkie zebranie rzemiosła bydgoskiego. Przemawiać będą posłowie na Sejm RP z ramienia Stron. Pracy. Zapowiedziane zebranie budzi duże zainteresowanie wśród rzesz rzemieślniczych. Aktualność i znaczenie zagadnień gospodarczych i politycznych, chęć pozytywnego włączenia się rzemiosła do procesu odbudowy i przebudowy kraju, tłumaczą to zainteresowanie. Jesteśmy przekonani, że organizatorzy zebrania nie zawiodą się, gdyż liczny udział rzemiosła bydgoskiego jest zapewniony.

„Baj Pomorski" w Bydgoszczy

(a) Teatr Kukiełek RTPD „Baj Pomorski" z Torunia zaprasza wszystkie dzieci Bydgoszczy na widowisko pt. „Zimowa bajka" — Wandy Dobaczewskiej, które odbędzie się w niedzielę 30 bm. o godz. 12 w sali OKZZ przy ul. Toruńskiej.

SKRK Zaprasza na koncert

(a) Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju zaprasza w dniu 30 bm. o godz. 16.45 wszystkich miłośników muzyki lekkiej i tanecznej do Pom. Domu Sztuki, gdzie odbędzie się koncert rozrywkowy.

Wykonawcami będą: orkiestra Polskiego Radia pod dyr. A. Rezlera, śpiewaczka radiowa Irena Jęsiakówna, kwartet wokalny „Vox" i popularny zespół rytmiczny T. Polańskiego. Konferansjerkę poprowadzi reżyser Teatru Miejskiego T. Muskat.

Dochód z imprezy przeznacza się na radiofonizację szkół.

Słoneczny dom dziecka

Przed otwarciem wzorowego żłobka na Placu Poznańskim

BYDGOSZCZ (rp) Już w pierwszych dniach lutego br. otwarty zostanie przy Pl. Poznańskim (w gmachu b. kasyna) nowoczesny, wzorowy żłóbek dla dzieci matek pracujących. Brak żłóbka był dotychczas kwestią palącą i powodem utyskiwań wielu kobiet, które zmuszone były oddawać swoje maleństwa (bez gwarancji odpowiedniej opieki) dalszym członkom rodziny, znajomym i sąsiadom. Stwarzało to dla jednej i drugiej strony sporo kłopotów i nie dawało, zresztą i nie mogło dać — rękojmi, że dziecko dozna takiej opieki, jakiej doznałoby od matki.

Zarząd Miejski postanowił zaradzić złu kosztem 6 mil. zł (część sumy pokryły subwencje Woj. Wydz. Op. Społ.) wyremontował całkowicie gmach b. kasyna oficerskiego i stworzył tam wzorowy, dzielnicowy żłóbek dzienny. Wszystkie matki pracujące i posiadające dzieci w wieku od 6 tygodni do 3 lat, będą mogły umieścić tam swe pociechy i odebrać je po pracy czyste, zdrowe i nakarmione: żłóbek posiada kilka pięknych słonecznych sal, (sypialnie, jadalnie), lekarza fachowy personel i wzorowe urządzenia gospodarcze, jak pralnię, suszarnię, kuchnię mleczną, prasowalnię itp.

Po przywiezieniu dziecka wózkiem, wózek zostanie umieszczony w specjalnej przechowalni, poczym dziecko będzie rozbierane, myte wz. kąpane, badane przez dypl. pielęgniarkę, a w razie konieczności przez lekarkę, ubierane w czyste ubranko i skierowywane albo do sypialni, gdzie będą oczekiwać na nie czyściutkie, nowe łóżeczko, albo też na salę zabaw. Przez cały czas przebywania w żłobku (od godz. 5.30 do 18) dzieci będą racjonalnie odżywiane i to całkowicie na koszt zakładu, fabryki itp. Przed oddaniem dziecka, będzie ono jeszcze raz myte, karmione i dopiero po rzebraniu w swoje własne ubranie, zwrócone matce. Dzieci otrzymają ponadto pokarm do domów, tak, że matka nie będzie się musiała troszczyć o zdrowie swego maleństwa po zmianie „kuchni". Matki karmiące piersią będą mogły karmić dzieci w żłóbku w chwilach wolnych od pracy.

Otwarcie wzorowego żłóbka jest wielkim krokiem naprzód. Matki pragnące zapewnić dziecku najtroskliwszą opiekę, zechcą się zgłosić w Wydz. Op. Społ. przy Zarządzie Miejskim, ul. Grodzka 25, pok. 5 Żłóbek przewidziany jest na razie na 30 miejsc.

Kierowniczką jego jest p. M. Witkowska, długoletnia i znana pracowniczka na tym polu. Ona też chętnie oprowadzi i udzieli informacji tym matkom, które troszczą się o swój skarb, chciałyby na miejscu zapoznać się z urządzeniem i warunkami życia dzieci w żłóbku.

W hołdzie Leninowi...

BYDGOSZCZ (sz) W świetlicy OUL odbył się staraniem Zw. Zaw. Pracowników Państwowych, TPPR i PZPR obchód z okazji 25-rocznicy śmierci Lenina i 4-ej rocznicy wyzwolenia Pomorza. Po odegraniu hymnu polskiego i radzieckiego, uroczystość zagaił dyr. OUL — Niewodniczański, po czym wygłoszono okolicznościowe referaty. Na dalszy program złożyły się recytacje i produkcje muzyczne.

INWALIDZI WOJ. zrzeszeni w Zw. Inw. Wojen. przy ul. Ks. Markwarta 2 uczcili 25-rocznicę zgonu Lenina uroczystą akademią, którą zagaił p. Motylewski. Po ukonstytuowaniu się prezydium, referat charakteryzujący życie bojownika ruchu robotniczego wygłosił p. Mendler.

Na część artystyczną złożył się montaż zbiorowy pt. „Pieśń o Partii" w wykonaniu sekcji kult.-oświatowej i bursistów oraz film radziecki pt. „Przysięga".

Z życia PCK

(fa) W sali OKKZ odbyło się zebranie zarządów Kół młodzieży PCK i opiekunów z 15 szkół średnich w Bydgoszczy. Referaty ideologiczne i programowe wygłosili: przewodniczący Komisji Okręg. Kół Młodzieży PCK p. Woźniak i delegat ZMP p. Gołata.

Nabożeństwa w parafii ewangelicko-augsb.

W niedzielę, 30 bm. o godz. 11 — w kościele Zbawiciela — nabożeństwo odprawi ks. Figaszewski.

Nabożeństwa dla dzieci w każdą niedzielę o godz. 9.30 — w plebanii.

Nowa wystawa w Pom. Domu Sztuki

(a) W dniu 30 bm. o godz. 12 odbędzie się w Pom. Domu Sztuki otwarcie wystawy prac współczesnych artystów plastyków krakowskich. W wystawie bierze udział 32 artystów.

BKW łączy się z BTW

Z walnego zebrania wioślarskiego

BYDGOSZCZ (tj) W sali BTW odbyło się walne zebranie Bydgoskiego Klubu Wioślarek. BKW reaktywując swą działalność, zdany był wyłącznie na własne siły i pracował w niezwykle trudych warunkach, nie posiadając własnego szałasu ani taboru. Całą własność klubu stanowiły ocalałe z pogromu wojennego cztery wiosła. Rzecz jasna, że w tych warunkach, kiedy klub miał tylko jedną łódź klepkową oddaną mu do dyspozycji przez BTW, a podstawy finansowe zdobywał tylko dzięki oddanej i pełnej poświęcenia pracy organizacyjnej swych członkiń — mimo najlepsze chęci praca jego nie mogła przynieść dużych wyników. To też wybrany po niezwykle harmonijnym przebiegu obrad nowy zarząd w składzie: prezeska — Klikowiczowa, wiceprezeski — Walczykowa i Serafinowa, sekretarka — Pioterkówna, skarbniczka — Rutkowska, naczelniczka — Schillakowa-Molska — staje w nowym roku wobec konieczności poszukania silnej bazy organizacyjnej, o którą mógłby oprzeć swą działalość.

Obecny na zebraniu przew. Woj. Rady dla Spraw Młodzieży i KF oraz Rady KF i Sportu przy OKZZ — Lehmann objaśnił zebranym nową strukturę sportu polskiego i jego tendencje rozwojowe i wskazał BKW drogę wyjścia z trudnego położenia przez połączenie się z BTW. Na skutek wywodów prez. Lehmanna walne zebranie postanowiło jednogłośnie upoważnić nowy zarząd BKW do podjęcia starań o włączenie klubu do właściwego pionu sportowego zw. zaw. z przydziałem do BTW, po uprzednim skonsultowaniu się z Radą dla Spraw Wioślarstwa Kobiecego przy PZTW. Przybyli goście przedstawiciele bratnich klubów złożyli BKW życzenia najlepszego rozwoju, po czym przewodniczący zebrania dyrektor Woj. Urz. KF mjr Matuszewski zamknął niezwykle sprawnie przebiegające zebranie.

„Leo-wcy" wizytują lotników

BYDGOSZCZ (sz) W związku z 4-tą rocznicą oswobodzenia Bydgoszczy, miejscową jednostkę lotniczą odwiedził Zarząd Okręgu i Zarząd Oddziału TPŻ z zespołem świetlicowym i chórem fabryki „Leo".

Gości powitał por. Stelmach, poczym w imieniu Zarządu Oddziału TPŻ przemówił p. Fol wręczając żołnierzom w ramach „akcji noworocznej wspaniały akordeon wartości 48.000 zł. Po przemówieniu przedstawiciela firmy „Leo", odbył się urozmaicony i na wysokim poziomie utrzymany występ zespołu świetlicowego i chóru fabryki.

49 POSIEDZENIE PRN

Poważne osiągnięcia powiatu bydgoskiego

Nowe szkoły, ośrodki zdrowia i wzorowe osiedla

BYDGOSZCZ (AWo) Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. K. Modrakowskiego 49 posiedzenie PRN. Po załatwieniu formalności wstępnych Rada wybrała p. B. Zyska na delegata do Pow. Rady WF i PW oraz członka Pow. Komisji Oświatowej. Powołano również nowy skład Obyw. Komisji Podatkowej według listy uzgodnionej międzypartyjnie.

Następnie p. Modrakowski, jako przewodniczący Pow. Kom. Kontr. Społecznej złożył szczegółowe sprawozdanie z działalności tej komisji za ostatnie półrocze, zaś radny Markun omówił działalność Pow. Kom. Oświa. i Bibliot. Nad tym ostatnim wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp: Bucholc, Krawczyk, Kaczmarek, Pluciński i Wiśniewski. Stawiane interpelacje oraz wnioski wykazały, że sprawy oświatowe i kulturalne znajdują w PRN właściwe zrozumienie.

Z kolei sprawozdanie złożył starosta p. T. Pawłowski. Nawiązując do czwartej rocznicy oswobodzenia powiatu bydgoskiego — mówca podkreślił zasługi Armii Czerwonej i Wojsk Polskich oraz historyczne znaczenie tego momentu. Przy tej okazji przedstawił szczegółową — opartą na cyfrach — analizę zrealizowanego planu na rok 1948. Uderza w niej olbrzymi sukces gospodarczy powiatu bydgoskiego we wszystkich dziedzinach działalności. Trudno przedstawić całość, ze względu na ogrom materiału. Dla ilustracji kilka przykładów: budżet w wysokości ok. 557 mil. zł — zamknięto nadwyżką około 13 mil. zł. Wybudowano 2 szkoły podstawowe oraz 3 ośrodki zdrowia. Zelektryfikowano już 58 gromad i osiedli. Na remont dróg i szos wydano 89 mil. zł. Dużo wysiłku włożono w akcję ochrony pogłowia przez zwalczanie chorób zwierząt ,szczepienie trzody itp. Plan na rok 1949 przewiduje m. in. wybudowanie dwóch nowych szkół w Trzemiętowi i Sitówcu, 3-ch Ośrodków Zdrowia, w Osielsku, Wtelnie i Wierzchucinie, stworzenie wzorowej wsi w Ślesinie i wzorowych gospodarstw poparcelacyjnych. osady robotniczej w Janowcu koło Smukały, kąpieliska w Smukale i wiele innych. Przemówienie i sprawozdanie starosty nagrodzono hucznymi oklaskami. W dyskusji podniesionej w sposób rzeczowy niektóre momenty sprawozdania.

Następnie PRN wybrała delegację, która pertraktować będzie w Min. Komunikacji w sprawie powiatowych linii autobusowych oraz uchwalono dodatki funkcyjne i służbowe dla pracowników starostwa.

Na zakończenie na wniosek starosty Pawłowskiego uchwalono wysłać depesze dziękczynne z okazji 4-tej rocznicy wyzwolenia powiatu przez marsz. Rokossowskiego i marsz. Żymierskiego. Ponadto — w dowód wdzięczności na wnioski pp: Dobrzyńskiego i Ratuszyńskiego uchwalono 50.000 zł przekazać na wdowy i sieroty po poległych oraz wpłacić pewną kwotę na Pomnik Wdzięczności w Bydgoszczy.

IMPREZY

Czeladź piekarska urządza dziś, 29 bm., tradycyjny obchód noworoczny, połączony **z zabawą taneczną** w Domu Drukarza, ul. Dolina 3.

Samorząd Liceum Drogistowskiego urządza 30 bm. o godz. 19.30 w sali OKZZ **wieczór baletowy.** Dochód z imprezy przeznacza się na wyposażenie laboratorium szkolnego.

Z ŻYCIA ORGANIZACJI BYDGOSKICH

✱ **Uwaga akademicy!** Od dziś za tydzień, tj. 5. 2. br. o godz. 15 odbędzie się w sali ZW ZMP przy ul. Marcinkowskiego 3 — pierwsze organizacyjne zebranie Bydg. Koła Terenowego Zw. Akademickiego Młodzieży Polskiej. W związku z powyższym uprasza się wszystkich członków ZAMP, ZMP, PZPR oraz sympatyków ZAMP — studentów Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, szczególnie Wydz. Prawno-Ekonom. — o gremialne przybycie.

Hangary wioślarskie odremontowane

BYDGOSZCZ (tj) Miejski Ośrodek WF przeprowadził już częściowe prace remontowe w Brdyujściu. W najbliższym czasie remont hangarów wioślarskich i szatni w Brdyujściu zostanie ukończony, tak, że wioślarze będą mogli znów w pełni korzystać z tych tak potrzebnych stolicy wioślarstwa polskiego urządzeń.

Miejski Ośrodek WF przystępuje również do uporządkowania boiska im. Świtały. Zostanie ono ogrodzone i powstaną tam szatnie dla zawodników.

Łańcuch ofiar na TPZ

(a) W zwizku z „akcją noworoczną" TPŻ wpłaciły: Bydg. Spódz. Spożywców 10.000 zł, pracownicy Państw. Fabryki Obuwia nr 1 — 5.494 zł, Pracownicy CSS „Społem" — 4.510 zł, pracownicy Państw. Przetw. Mięsnej nr 1 — 12.090 zł, i pracownicy Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy — 47.842 zł.

Dodać należy, że w ostatnim czasie *powstały nowe koła TPŻ* przy następujących instytucjach i zakładach: Państw. Fabryce Obuwia nr 1 (Leo), Izbie Skarbowej, BSS, PKO, Centrali Rybnej, Państw. Przetw. Mięsnej nr 1 Pow. Zrzeszeniu Ogrodniczym przy ZSChł., Centrali Handlowej Przem. Chemicznego i Społ. Przedsiębiorstwie Budowlanym.

Sport

ÓSEMKI BOKSERSKIE GOTOWE NA MECZ WYBRZEŻE — POMORZE

BYDGOSZCZ (ko) Na międzyokręgowy mecz pięściarski Wybrzeże—Pomorze, który odbędzie się w Bydgoszczy dn. 2. II. br. ustalone już zostały obydwie reprezentacje. W poszczególnych wagach walczyć będą nast. pary (na pierwszym miejscu zawodnicy Wybrzeża): Soczewiński — Piwoński, Gignal—Licau, Antkiewicz —Kruża, Kudłacik—Piotrowski, Chychła—Paliński, Kwiatkowski—Dembowski, Mechliński—Gnat, Białkowski—Chyła.

FINAŁOWE ROZGRYWKI SIATKARZY I KOSZYKARZY

BYDGOSZCZ (sb). W nadchodzącą niedzielę o godz. 9.30 w sali przy ul. Konarskiego odbędą się finałowe zawody o mistrzostwo Pomorza w koszykówce żeńskiej. W turnieju udział wezmą zespoły „Pomorzanina", SGKS (Grudziądz) i „Brdy".

W ramach turnieju odbędzie się ponadto decydujące spotkanie w piłce siatkowej o mistrzostwo Pomorza drużyn żeńskich SGKS i „Pomorzanina". Bogaty program zawodów urozmaicą występy koszykarzy MKS (Inowrocław), którzy zmierzą się z bydgoskimi drużynami „Zjednoczenia" i „Brdy".

Brata mego Romana pod pseudonimem Pieczka Witold, zam. Warszawa, Piekarska 6/18, — dzień przed powstaniem był w Legionowie i zdążając do Warszawy. Rysopis: wysoki blondyn, o podstawnej figurze, ubrany w długi płaszcz ciemno-brązowy, skórzany oraz Jadwigę Maciejewską i jej rodziców Gajewskich — zamieszkałych ul. Złota 63/2 poszukuje Kazia. Proszę o wiadomość: Leokadia Kocikowska, Brzoza, pow. Bydgoszcz. (5884

OSTRZEŻENIA

Ostrzegam

przed udzielaniem pożyczki lub kredytu Henrykowi Wojciechowskiemu z Brodnicy, gdyż za długi jego nie odpowiadam. M. Wojciechowski, Brodnica. (0442

NAUKA

TRZY

miesięczna korespondencyjna nauka księgowości, angielskiego, francuskiego. Łódź, skrytka 163. (0432

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela, dnia 30 stycznia 1949 roku.

6.45 Sygnał czasu, pobudka. 6.50 Program dnia. 7.00 Wiadomości gospodarcze dla wsi. 7.15 Muzyka poranna. 8.00 Dziennik poranny. 8.20 Przegląd prasy stołecznej. 8.25 Muzyka poranna. 8.55 Wiadomości SKRK. 9.00 Nabożeństwo. 10.00 Audycja dla chorych. 10.10 Audycja regionalna. 11.00 Wszechnica radiowa. 11.20 Chóry radzieckie. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Poranek symfoniczny. 13.00 Radiokronika. 13.10 Najciekawsze audycje przyszłego tygodnia. 13.15 Niedziela na wsi. 14.00 Czy jutro będzie pogoda. 14.10 Kurczątko, które miało 5 matek — audycja da dzieci. 14.30 Koncert Polskiej Kapeli Ludowej. 15.00 Wszyscy moi synowie — słuchowisko wg Millera. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.10 Spotkanie na Montmartre — audycja rozrywkowa. 16.45 Nowe książki — felieton H. E. Michalskiego. 17.00 Koncert rozrywkowy: orkiestra PR pod dyr. A. Rezlera, I. Jęsiakówna — sopran, kwartet męski „Vox", zespół rytmiczny T. Polańskiego. 18.00 Utwory Adama Mickiewicza recytuje St. Martyka. 18.15 Recital skrzypcowy E. Umińskiej. 18.35 Melodie świata. 19.00 Kollokacja — audycja rozrywkowa wg J. Korzeniowskiego. 20.00 Dziennik wieczorny. 21.00 Z życia Związku Radzieckiego. 21.30 Na muzycznej fali — koncert rozrywkowy. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.10 Karnawał robotniczy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 D. c. karnawału robotniczego. 23.50 Program na dzień następny. 24.00 Zakończenie audycji, hymn.

Kurs

księgowości początkowej i dla bilansistów przy Miejskim Gimnazjum Handlowym — Bydgoszcz, Kopernika 1 rozpocznie się 3 lutego o godz. 18. Dalsze zgłoszenia przyjmuje kancelaria szkoły. (5897

Kursy

maszynopisania mgr. Smólskiego koncesjonowane przez Kuratorium, Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 16. (5896

SPRZEDAŻ

Walce

pojedyńcze, śrutowniki kamienne i walcowe sprzeda. Wytwórnia, Bydgoszcz, Grunwaldzka 70. 0183

MATERACE

z gwarantowaną wyściełką 1 ramy sprężynowe. Wrześniewicz Poznań, Ratajczaka 7. Telefon 36-31. (0138

Dom

(willa) z ogrodem, 7 pokoi, prywatna — gospodarstwo 32 ha, pow. Wągrowiec, bez inwentarza, sprzedam okazyjnie, Narożny, Słupsk, ul. Partyzantów 13. 5888

Fryzjerskie artykuły — aparaty, komplety do trwałej, niezawodny płyn „Dixo", guma leczeniowa — podkładkowa.— Najtaniej Zygmunt Gajewicz, Łódź, Daszyńskiego 36. (0284

Dom

piętrowy z ogrodem sprzedam. Kajuł, Starogard, Lubichowska 37. (0440

SAMOCHÓD

osobowy Renault sprzedam tanio. Stan pierwszorzędny. Oferty IKP Bydgoszcz pod „200". (5895

2 Domy

willa, 4 morgi i gospodarstwa sprzeda, przyjmuje zlecenia sprzedaży. Małek, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 46. (0438

Maszyny

stolarskie — blacharskie — materiał instalacyjny, własność prywatna — samochód MERCEDES i OPEL sprzedam okazyjnie. Narożny, Słupsk, ul. Partyzantów 13 5888

Dom

tanio — centrum sprzedam. Administracja, Włocławek, 20 Stycznia 22/5. (0421

BUTY

kożuchowe nr 45 do transportów, okazyjnie sprzedam, Bydgoszcz, Ugory 14/15 od 8—10. 5894

Zapachy

mydlarskie i kosmetyczne (olejki eteryczne) poleca Laboratorium Chemiczne „Neochemia", Bydgoszcz, Moniuszki 6, — telefon 34-88. (5902

KUPNO

Tapczan

jedno-dwuosobowy w dobrym stanie kupię. Oferty IKP Bydgoszcz „20.000". (5904

WOLNE POSADY

Przyjmiemy

od zaraz buchaltera—bilansistę (kę). Oferty poparte odpisami świadectw kierować do Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska", Lniano, pow. Świecie. (5885

Bank

Ludowy, — Spółdz. z odp. ogr. Łobżenica, pow. Wyrzysk, poszukuje młodszą siłę bankową od 1. 2. br. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd. (0406

Buchaltera

przyjmie od zaraz na dobrych warunkach Spółdz. Sam. Chłopska w Tuchomnie, pow. Bytów. Okolica piękna, mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia wraz z życiorysem nadsyłać: jak wyżej. 0443

Gosposia

samodzielna do 1 osoby potrzebna. Bydgoszcz, Teof. Magdzińskiego 3 — sklep. (5893

Potrzebni

od zaraz wykwalifikowani pisarze (magazynierzy) do Majątków Państwowych. Wynagrodzenie według umowy zbiorowej. Zgłoszenia kierować: Zespół Świerzenko, pow. Miastko, p-ta Kawcze. (0448

PRACY POSZUKUJĄ

Hydraulik

samodzielny, długoletnia praktyka, na centralne ogrzewanie urządzenia sanitarne, poszukuje posady, prowadzącego budowle Oferty „PAR", — Poznań, Małe Garbary 2 pod „1003". (0436

Uczciwa,

starsza poprowadzi gospodarstwo, lubi dzieci. IKP Szczecin, „Solidna". (0419

Rutynowana

maszynistka, praktyka biurowa stenografia, księgowość amerykańska, przyjmie pracę. Oferty: Związek Cechów, — Działdowo, Hallera 7. (0087

W PAŃSTWOWYM LICEUM PEDAGOGICZNYM w Słupsku

wakują posady nauczycielskie

śpiewu i muzyki,

rysunku i zajęć praktycznych,

ćwiczeń cielesnych (męskie).

Podania przyjmuje Dyrekcja Państwowego Liceum Pedagogicznego w Słupsku, Partyzantów nr 24. (0444

CZYTAJCIE „IKP"

„Pomoc Zimowa" to egzamin obywatelski

RÓŻNE

Znaczki

pocztowe najkorzystniej sprzedasz, najtaniej kupisz „Nowa Filatelia", Gdynia, Świętojańska 82. (0409

Zegarki,

zegary — budziki — naprawiają pod gwarancją szybko i tanio Dakowski — Szczepański, Bydgoszcz, Al. 1-go Maja 42. (5891

ZAMIANY

Aparat

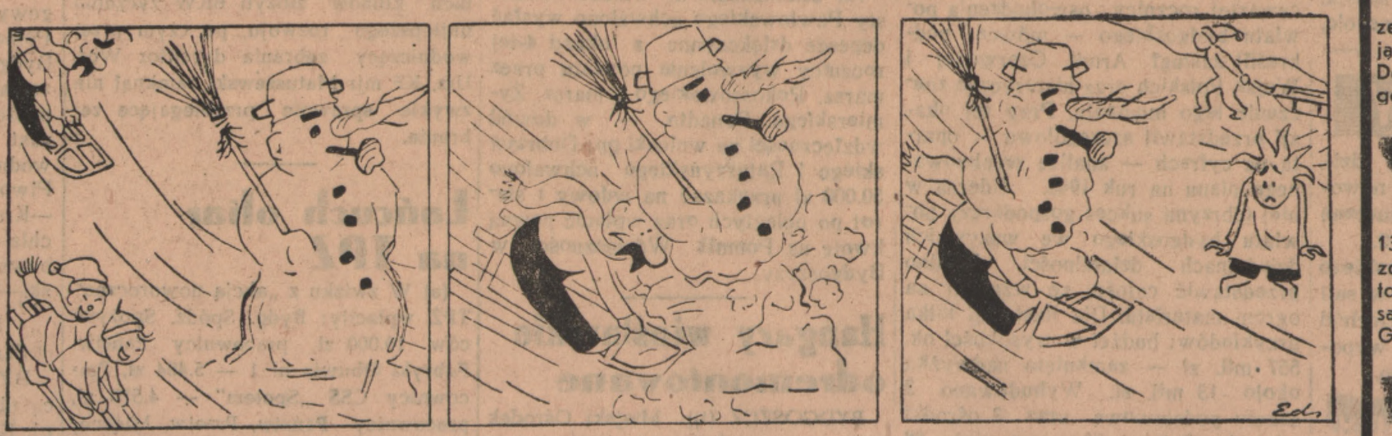
13 × 18 z Heliarem 36 cm 4,5 zamienię na Leicę III. b z Sumitarem wzgl. Cine Exakta z Tessarem. Foto — Poznański — Grudziądz. (0450

ZGUBY

Zagubiono

legitymację, wydaną przez Inspektorat szkolny, Starogard, na nazwisko Garczyński Wincenty, Starogard. (0441

FURDYGA I SYN

Pan Furdyga saneczkując
W chwili największego biegu
Ujrzał nagle tuż przed sobą
Przeogromną kukłę z śniegu.

Ach, to bałwan... jęknął tata
Ustawili go nad ranem,
A ja wpadłem, teraz nie wiem
Kto z nas większym jest bałwanem.

Głowa z kukły, nogi ojca —
Szepnął synek przerażony
— Co się z biednym papą stało?
Pewnie na śmierć zamrożony.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY: ul. Czerwonej Armii 20 — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY w BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami). Tel. 24-29 Za nie doręczenie pisma spowodowane siłą wyższą nie odpowiadamy — Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO" W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI. DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP". WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW". BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 i 33-42.

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 60—145 zł, za tekstem od 25—60 zł, nekrologi od 20—100 zł za 1 mm. Niedziele święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.